

PRIJEDLOG IZMJENA I DOPUNA PRAVILA KORIŠTENJA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

*popratni dokument uz savjetovanje sa zainteresiranim javnošću
od 7. svibnja do 21. svibnja 2021. godine*

UVOD

Na temelju članka 92. stavka 3. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, br. 18/18) i Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije Klase: 310-34/18-06/64, Urbroj: 371-01/18-3 od. 29. svibnja 2018. godine, tvrtka Podzemno skladišta plina d.o.o. donijela je Pravila korištenja sustava skladišta plina (NN 50/18) te temeljem Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije Klase: 310-26/20-01-1, ur.broj:371 -04-20-5 od 09. ožujka 2020. godine, Izmjene i dopune Pravila korištenja sustava skladišta plina (NN 26/20) (dalje u tekstu: Pravila).

Ovim Izmjenama i dopunama Pravila predlaže se unapređenje i pojednostavljenje dosadašnjeg načina raspodjele skladišnih kapaciteta uspostavom aukcije kao novog modela raspodjele skladišnih kapaciteta koji omogućava efikasniju raspodjelu kapaciteta. Također Izmjenama i dopunama Pravila definiran je apsolutni iznos jamstva za ozbiljnost ponude ovisno o broj SBU-a iz zahtjeva te rok za objavu raspoloživih kapaciteta za pojedinu skladišnu godinu kao i rok za dostavu zahtjeva za rezervaciju kapaciteta.

RAZLOZI DONOŠENJA IZMJENA I DOPUNA PRAVILA KORIŠTENJA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Dosadašnja primjena Pravila ukazala je na potrebu izmjene modela raspodjele skladišnih kapaciteta zbog podnošenja velikog broja zahtjeva koji su u većem broju slučajeva služili samo za provođenje proporcionalne raspodjele kapaciteta te su odmah po dodjeli prenošeni na povezano društvo odnosno drugog korisnika. Stoga se predlaže uvođenje aukcije kao novog modela raspodjele skladišnih kapaciteta. Osnovni element za raspodjelu SBU-a je aukcijska premija koja predstavlja postotno povećanje iznosa tarifne stavke za SBU zaokruženo na dva decimalna mjesta, a koju je podnositelj zahtjeva za rezervaciju skladišnih kapaciteta ponudio i spreman je ugovoriti za pojedinu skladišnu godinu. Raspodjela SBU-a provodi se temeljem zaprimljenih zahtjeva prema slijedećim pravilima:

- u postupku dodjele SBU-a svaka skladišna godina se razmatra kao zasebna aukcija
- prednost u dodjeli SBU-a ima podnositelj koji je ponudio najveću aukcijsku premiju (bez obzira na broj zahtijevanih SBU-a)
- po završetku aukcije određuje se rezultirajuća aukcijska premija, koja se primjenjuje za pojedinu skladišnu godinu na svakog podnositelja kojemu je SBU raspodijeljen.

Dostava zahtjeva za rezerviranje skladišnih kapaciteta propisana je putem preporučene pošte, jer se smatra transparentnim načinom dostave. Bitno je napomenuti kako se smatra da je Operator zaprimio zahtjev u trenutku kada je isti predan na poštu. S obzirom na kratke rokove u kojima se zahtjevi moraju obraditi da bi se potencijalnim korisnicima mogle dostaviti obavijesti o raspodjeli kapaciteta smatramo da je potrebno uvesti dostavu jamstva za ozbiljnost ponude dva radna dana prije roka za dostavu zahtjeva. Naime, na taj način Operator će imati saznanje koliko zahtjeva očekuje te neće biti dileme jesu li zaprimljeni svi zahtjevi putem preporučene pošte odnosno kada se može početi s obradom istih i raspodjelom skladišnih kapaciteta.

Isto tako, evidentno je da iznosi jamstva za ozbiljnost ponude nisu adekvatni budući da je maksimalni iznos bio manji čak od prosječne godišnje naknade za jedan SBU što predstavlja veliki rizik za Operatora u slučaju ako neki od podnositelja zahtjeva odustane od sklapanja ugovora. Također, prilikom slanja zahtjeva za rezervaciju SBU-a nije uvijek poznata visina tarifnih stavki pa samim time ni vrijednost usluge skladištenja, a posljedično i iznos sredstva osiguranja za ozbiljnost ponude budući da je isti bio definiran kao postotni iznos od vrijednosti usluge skladištenja iz dostavljenog zahtjeva. Stoga je redefiniran iznos jamstva za ozbiljnost ponude, na način da osnova za isti više nije postotak od vrijednosti usluge skladištenja nego su određeni apsolutni iznosi ovisno o zbroju traženih SBU-a za sve skladišne godine za koje se podnosi Zahtjev.

U prijelaznim i završnim odredbama Pravila, vezano za ugovaranje skladišnih kapaciteta u 2021. godini i obzirom na proceduru donošenja Izmjena i dopuna Pravila, predlaže se izmjena roka dostave zahtjeva i dostave obavijesti o raspodjeli skladišnih kapaciteta.

ODREDBE KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJUJU

Slijedom svega prethodno navedenog slijedi prijedlog izmjena i dopuna važećih odredbi Pravila:

- u članku 4. stavku 2. podstavku 1. dodana je definicija aukcije, podstavku 2. istog stavka dodana je definicija aukcijske premije, podstavku 33. istog stavka dodana je definicija primjenjive cijene SBU-a i u podstavku 40. istog stavka dodana je definicija rezultirajuće premije.
- tekst članka 37. Ugovor o skladištenju plina, dopunjeno je s rezultirajućom postotnom premijom navedenom u Potvrdi o ugovorenoj usluzi.
- u članku 40. dodani su novi stavci 2., 3., 9. i 10., a mijenjaju se dosadašnji stavci 2., 6., 7., 9. i 10., dosadašnji stavci 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9. i 10. postaju 4., 5., 6., 7., 8., 11., 12. i 13. te se brišu dosadašnji stavci 3. i 11. Izmjene i dopune u ovom članku u bitnome se odnose na definiranje razdoblja u kojemu će biti objavljen poziv za dostavu zahtjeva za rezervaciju SBU-a, roka za podnošenje zahtjeva za rezervaciju SBU-a, obvezi dostave jamstva za ozbiljnost ponude prije roka za dostavu zahtjeva za rezervaciju

SBU-a te redefiniranje iznosa jamstva za ozbiljnost ponude u apsolutne iznose ovisno o broj SBU-a iz zahtjeva.

- u članku 44. predlaže se izmjena stavka 2 i 3. na način da se u stavku 2. u obavijest o dodijeljenom broju SBU-a dodaje rezultirajuća aukcijska premija za svaku skladišnu godinu te se u stavku 3. briše dio rečenice da će Operator uz obavijest o raspodjeli SBU-a dostaviti ugovor i potvrdu. Novi rok za dostavu je 10 dana od dana zaprimanja obavijesti o broju dodjeljenih SBU-a. Naime, Operator smatra da nema potrebe niti opravdanog razloga da se Obavijest o raspodjeli dostavlja istovremeno s Ugovorom s pripadajućom Potvrdom o ugovorenoj usluzi. Naime, potencijalnim korisnicima važna je informacija o broju raspoređenih SBU-a prije 1. srpnja tekuće godine za potrebe zakupa transportnih kapaciteta, a koja sadrži Obavijest o raspodjeli SBU-a, dok Ugovor i Potvrda mogu biti dostavljeni i kasnije, jer samo konzumiranje godišnjeg ili višegodišnjeg ugovora počinje od 1. travnja slijedeće godine.
- članci 7., 8. i 9. Priloga 1. *Opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina* mijenjani su obzirom na osnovu plaćanja naknade Operatoru uvođenjem rezultirajuće aukcijske premije.
- u Prilogu 2. *Postupak raspodjele standardnih paketa skladišnog kapaciteta* izmijenjeni su članci 1., 2. i 3. kojima je opisan novi način raspodjele skladišnih kapaciteta temeljem modela aukcije te se brišu dosadašnji članci 4., 5., 6., 7. i 8., koji su regulirali stari način raspodjele skladišnih kapaciteta. S obzirom da je u članku 44. stavak 3. izmjenjen potrebno je izmjeniti i Prilog 2. dosadašnji članak 9., stavak 1.

PRIMJER RASPODJELE SBU-a NAKON PROVEDENE AUKCIJE

U svrhu pojašnjenja raspodjele skladišnih kapaciteta po modelu aukcije niže je dan primjer ako je ukupni broj raspoloživih SBU-a manji od ukupno zahtijevanog broja SBU-a.

Ukupno raspoloživi broj SBU-a je 40, a zaprimljeno zahtjeva za rezervaciju 41 SBU-a. Raspodjela se provodi u maksimalno četiri koraka i to kako slijedi:

Rangiranje zahtjeva:

5,53%	5,51%	5,51%	4,58%	4,58%	4,58%	4,58%
20	10	5	3	1	1	1
broj traženih SBU-a						

Prvi korak (zahtjevi s većim iznosima premije koji zajedno ne prelaze ukupno raspoloživi broj SBU-a):

U obzir se uzimaju Zahtjevi s većim iznosima premije koji zajedno ne prelaze ukupno raspoloživi broj SBU-a odnosno u aukcijski postupak raspodjele SBU-a ulazi i prvi sljedeći niže rangirani Zahtjev po visini premije bez kojeg raspoloživ broj SBU-u ne bi bio u cijelosti raspodijeljen, a s kojim ukupni broj zahtijevanih SBU-a prelazi ukupni broj raspoloživih SBU-a. Operator će prvom sljedećem niže rangiranom Podnositelju raspodijeliti broj SBU-a do iznosa ukupno raspoloživog broja SBU-a.

5,53%	5,51%	5,51%
20	10	5
dodjeljuje se ukupan broj traženih SBU-a (rangiranje prema kriteriju većeg iznosa premije)		

Na kraju prvog koraka preostalo je neraspoređeno 5 SBU-a.

Drugi korak (raspodjela preostalog broja SBU-a prema pravilu proporcionalnosti):

Ako postoje dva ili više niže rangirana Zahtjeva s jednakim iznosom aukcijske premije, a bez kojih raspoloživi broj SBU-a ne bi bio u cijelosti raspodijeljen, ulazi se u drugi korak raspodjele SBU-a.

U drugom koraku raspodjeljuju se preostali zahtijevani SBU-i iz niže rangiranih Zahtjeva s istim iznosom premije prema pravilu proporcionalnosti u odnosu na njihov zahtijevani broj SBU-a, pri čemu se primjenjuje metoda zaokruživanja na nižu cjelobrojnu vrijednost.

4,58%						
20	10	5	2	0	0	0
dodjeljuje se ukupan broj traženih SBU-a (rangiranje prema kriteriju većeg iznosa premije)						proporcionalno (ROUNDDOWN)
2,5 0,83 0,83 0,83						

U drugom koraku prema pravilu proporcionalnosti sa zaokruživanjem na nižu cjelobrojnu vrijednost raspodijeljena su 2 SBU-a te su preostala još 3 SBU-a.

Treći korak (dodjela po jednog preostalog SBU-a nakon pravila proporcionalnosti prema pravilu većeg broja traženih SBU-a):

Ako pravilom proporcionalnosti nije moguće u cijelosti raspodijeliti preostali broj raspoloživih SBU-a, ulazi se u treći korak raspodjele SBU-a.

U trećem koraku po jedan dodatni SBU raspodijelit će se Zahtjevima iz drugog koraka prema pravilu prvenstva većeg zahtijevanog broja SBU-a prema manjem, do raspodjele ukupno raspoloživog broja SBU-a.

							4,58%
20	10	5	2+1=3	0	0	0	

Na kraju trećeg koraka preostala su još 2 SBU-a.

Četvrti korak (dodjela po jednog preostalog SBU-a prema pravilu datuma i vremena zaprimanja):

Ako pravilom raspodjele iz trećeg koraka nije moguće raspodijeliti preostali broj raspoloživih SBU-a, ulazi se u četvrti korak raspodjele SBU-a.

U četvrtom koraku raspodjele SBU-a po jedan dodatni SBU raspodijelit će se Zahtjevima iz drugog koraka prema datumu i vremenu zaprimanja Zahtjeva, na način da pravo prvenstva ima Zahtjev koji je Operator zaprimio ranije.

							4,58%
20	10	5	3	0+1=1	0	0+1=1	

Zagreb, 07.05.2021.